

Energi- og klimaregnskap 2020

Eika Gruppen

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter Eika Gruppen

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Rapporteringsår energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Transport total				144.6	34.2	17.1 %
Bensin	Firmabiler	12,897.0	liters	123.8	29.9	14.9 %
Diesel (NO)	Firmabiler	1,995.0	liters	20.8	4.4	2.2 %
Scope 1 total				144.6	34.2	17.1 %
Elektrisitet total				1,514.1	62.1	31.0 %
Elektrisitet Nordisk miks	Oslo	1,025,501.0	kWh	1,025.5	42.0	21.0 %
Elektrisitet Nordisk miks	Gjøvik	228,285.0	kWh	228.3	9.4	4.7 %
Elektrisitet Nordisk miks	Hamar	176,114.0	kWh	176.1	7.2	3.6 %
Elektrisitet Nordisk miks	Trondheim	84,157.0	kWh	84.2	3.5	1.7 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total				262.1	4.1	2.0 %
District heating NO/Oslo	Oslo	251,185.0	kWh	251.2	3.6	1.8 %
Fjernvarme Hamar	Hamar	2,280.0	kWh	2.3	-	-
Fjernvarme Trondheim	Trondheim	8,621.0	kWh	8.6	0.3	0.2 %
District heating NO/Gjøvik	Gjøvik	214,214.0	kWh	-	0.2	0.1 %
Scope 2 total				1,776.1	66.2	33.1 %
Avfall total				-	6.6	3.3 %
Residual waste, incinerated		12,306.0	kg	-	6.2	3.1 %
Paper waste, recycled		7,007.0	kg	-	0.1	0.1 %
Glass waste, recycled		373.0	kg	-	-	-
Organic waste, recycled		11,074.0	kg	-	0.2	0.1 %
Plastic waste, recycled		493.0	kg	-	-	-
EE waste, recycled		663.0	kg	-	-	-
Wood waste, recycled		632.0	kg	-	-	-
Hazardous waste, recycled		43.0	kg	-	-	-
Tjenestereiser total				-	93.1	46.5 %
Hotel nights, Nordic	Norden	16.0	nights	-	0.3	0.1 %
Hotel nights, Nordic	Norge	105.0	nights	-	1.7	0.8 %
Km-godtgj.bil(NO)		130,532.0	km	-	18.3	9.1 %
Continental/Nordic, RF	Europa	17,806.0	pkm	-	2.8	1.4 %
Continental/Nordic, RF	Skandinavia	292,400.0	pkm	-	45.5	22.7 %
Domestic, RF		100,843.0	pkm	-	24.6	12.3 %
Scope 3 total				-	99.7	49.8 %
Total				1,920.7	200.1	100.0 %
KJ				6,914,671,560.0		

Klimaregnskap 2020

Eika Gruppen hadde i 2020 et totalt klimagassutslipp på 200,1 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette er en nedgang på 240,6 tCO₂e, tilsvarende 54,6 %, sammenlignet med 2019. En viktig grunn til reduksjonen av utslipp var et lavere behov for transport og tjenestereiser på grunn av reiserestriksjoner under Covid-19, og lavere avfallsmengder og strømforbruk grunnet påbudt hjemmekontor i deler av 2020.

Klimagassutslippene i 2020 hadde følgende fordeling:

Scope 1:	34,2 tCO ₂ e	(17,1 %)
Scope 2:	66,2 tCO ₂ e	(33,1 %)
Scope 3:	99,7 tCO ₂ e	(49,8 %)

Fra 2019 til 2020 var det en reduksjon i utslipp fra både scope 1, 2 og 3.

Scope 1

Transport: Faktisk forbruk av fossilt brensel i selskapets kjøretøy (eiet, leiet, leaset). I 2020 var det et forbruk av 12 897 liter bensin og 1 995 liter diesel. Totalt drivstofforbruk i tilsvarer et utslipp på 34,2 tCO₂e, noe som er en reduksjon på 17,3 % fra 2019.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i egen-eide eller leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslippene fra elektrisitetsbruk i 2020 tilsvarer 62,1 tCO₂e og har sunket med 19,2 % i forhold til 2019. Merk at utslippsfaktoren Nordisk miks har økt med 4,8 % siden 2019.

Elektrisitet med en markedsbasert faktor er presentert i den nederste tabellen på side 5 i denne rapporten. Eika Gruppen kjøpte ikke opprinnelsesgarantier for sitt elektrisitetsforbruk i 2020, og utslippet med den markedsbaserte metoden er derfor lik 398,2 tCO₂e. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i Metode.

Fjernvarme: Bruk av fjernvarme i eide/leide bygg. Utslipet fra bruk av fjernvarme utgjør 4,1 tCO₂e i 2020.

Scope 3

Flyreiser: Målt i antall kilometer per person per region. Utslipp fra flyreiser, totalt 72,9 tCO₂e, står for 36,4 % av Eika Gruppen utslipp i 2020. Det er en reduksjon i utslipp fra flyreiser fra 2019 til 2020 på 71,6 %. Merk at det fra og med 2019 benyttes en annen utslippsfaktor enn foregående år. Den nye utslippsfaktoren tar også høyde for radiative forcing (RF) og luftfartmessige påvirkninger som gir et høyere klimagassutslipp per personkilometer.

Hotell: Målt i antall døgn per region. Utslipp fra hotellovernattinger i 2020 sto for 2 tCO₂e, noe som var en nedgang på 0,4 tCO₂e fra 2019.

Km-godtgjørelse: I 2020 ble det gitt godtgjørelse for 130 532 km, noe som tilsvarer utslipp på 18,3 tCO₂e. Dette er en reduksjon på 43,7 % sammenlignet med 2019.

Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfraksjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, energigjenvunnet, deponert). I 2020 var utslippet fra avfall 6,6 tCO₂, noe som er en reduksjon på 56,7 % sammenlignet med 2019. Utslipp knyttet til avfall med utslipp på under 0,1 tCO₂e er kun merket med en strek i tabellen.

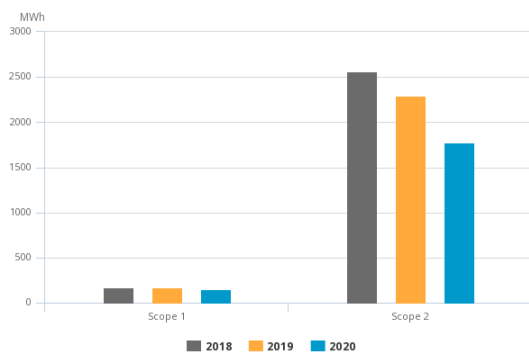
Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Transport total		41.3	41.4	34.2	-17.3 %
Bensin	Firmabiler	25.2	28.3	29.9	5.6 %
Diesel (NO)	Firmabiler	16.1	13.2	4.4	-66.7 %
Scope 1 total		41.3	41.4	34.2	-17.3 %
Elektrisitet total		86.4	76.9	62.1	-19.2 %
Elektrisitet Nordisk miks	Oslo	63.5	53.7	42.0	-21.8 %
Elektrisitet Nordisk miks	Gjøvik	11.9	13.6	9.4	-31.0 %
Elektrisitet Nordisk miks	Hamar	11.1	9.5	7.2	-24.3 %
Elektrisitet Nordisk miks	Trondheim	-	-	3.5	100.0 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total		8.7	11.7	4.1	-65.0 %
District heating NO/Oslo	Oslo	5.0	4.7	3.6	-23.5 %
Fjernvarme Hamar	Hamar	0.2	0.2	-	-99.2 %
Fjernvarme Trondheim	Trondheim	-	-	0.3	100.0 %
District heating NO/Gjovik	Gjøvik	3.5	6.9	0.2	-97.2 %
Scope 2 total		95.2	88.6	66.2	-25.3 %
Avfall total		20.9	15.3	6.6	-56.7 %
Residual waste, incinerated		20.3	14.7	6.2	-58.1 %
Paper waste, recycled		0.2	0.2	0.1	-11.7 %
Glass waste, recycled		-	-	-	-65.2 %
Organic waste, recycled		0.4	0.3	0.2	-25.6 %
Plastic waste, recycled		-	-	-	52.2 %
EE waste, recycled		-	-	-	82.6 %
Wood waste, recycled		-	-	-	100.0 %
Hazardous waste, recycled		-	-	-	-24.6 %
Residual waste, recycled		-	-	-	-100.0 %
Tjenestereiser total		291.4	295.4	93.1	-68.5 %
Hotel nights, world		0.1	-	-	-
Hotel nights, Nordic	Norden	-	5.8	0.3	-95.6 %
Hotel nights, Nordic	Norge	-	-	1.7	100.0 %
Hotel nights, Europe	Europa	1.2	0.6	-	-100.0 %
Km-godtgj.bil(NO)		51.1	32.4	18.3	-43.7 %
Continental/Nordic, RF	Europa	23.6	29.7	2.8	-90.7 %
Continental/Nordic, RF	Skandinavia	54.8	40.8	45.5	11.4 %
Intercontinental, RF		38.0	86.9	-	-100.0 %
Domestic, RF		122.6	99.1	24.6	-75.1 %
Scope 3 total		312.3	310.7	99.7	-67.9 %
Total		448.8	440.7	200.1	-54.6 %
Prosentvis endring		100.0 %	-1.8 %	-54.6 %	

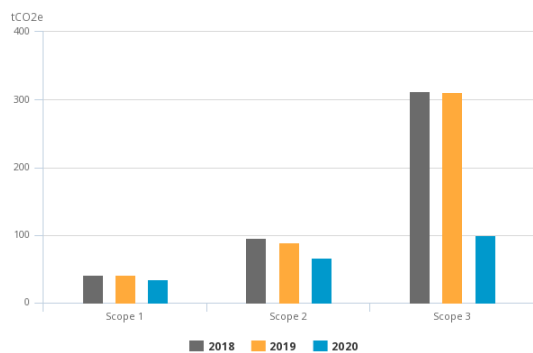
Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2018	2019	2020
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	554.9	402.0	398.2
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	563.7	413.8	402.3
Total markedsbasert	tCO ₂ e	917.3	765.9	536.2
Prosentvis endring		100.0 %	-16.5 %	-30.0 %

Årlig energiforbruk (MWh) Scope 1 & 2

Årlige klimagassutslipp per Scope

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
tCO ₂ e/årsverk (scope 1+2+3)		0.891	0.814	0.345	-57.7 %
tCO ₂ e/omsetning (scope 1+2+3)		0.151	0.139	0.059	-57.3 %
Årsverk	Antall	503.7	541.2	580.5	7.3 %
Omsetning	MNOK	2,970.6	3,153.6	3,356.9	6.4 %

Metodikk

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skiller det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk. I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markeds). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikse av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual mikse*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoffer etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2019). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2019). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2019). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2019). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2019). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.